

Lantbruksskrot

Till lantbruksskrot räknas alla sorters uttjänta maskiner och metallföremål inom lantbruket. Det kan vara truckar, traktorer, vagnar, slaghackar, sågmaskiner, höpressar, dyngspridare, harvar, svinhus, kranar, potatisplockare, räfsor, skördetröskor, slättermaskiner, vedklyvare, staket, plogar och rör. Metallerna i skrotet kan återvinnas många gånger om och kräver betydligt mindre energi i tillverkningsprocessen än råvara.

Vad händer med skrotet?

När skrotet har hämtats upp forslas det till närmaste återvinningsanläggning. Där passerar det noggrann kontroll och en rad former av bearbetning i sin förvandling till ny råvara.

Främmande material och farligt avfall sorteras ut och oljeemulsioner får rinna av till en sluten tank. En del farligt avfall kan återvinnas, annat förstörs eller slutförvaras på säkert sätt.

Det osorterade skrotet sorteras i olika fack. Mycket skrot består av flera olika materialslag, så kallat komplext skrot. Sådant skrot går vidare till olika former av bearbetning. Stora skrotbitar delas sönder i mindre bitar med hjälp av stora saxar eller manuell gasskärning.

Det komplexa skrotet går sedan igenom fragmentering. Det krossas i en hammarkvarn de olika materialen skiljs åt med hjälp av magneter, luftströmmar, vattenbad och manuell sortering. Stålvara sorteras ut direkt. Icke-magnetiska metaller går vidare till en floatationsanläggning som separerar magnesium, aluminium, koppar, mässing, zink och rostfritt stål. Den lilla mängd skrotåvara som inte kan återvinnas går till energiutvinning eller deponi.

Tunt material pressas samman till balar och metallspånor pressas ihop till 12 kg tunga briketter. Skrotet är då färdigt att användas och skickas till bland annat smältverk och gjuterier där det smälts ned och blir nya produkter. Så vandrar metallen vidare i sitt eget kretslopp.

Genom att samla in lantbruksskrotet kan metall återvinnas och bli nya produkter. På så sätt sparas värdefulla naturresurser samtidigt som naturen befrias från rostiga föremål som i värsta fall kan läcka miljöskadliga ämnen.

Metaller kan återvinnas i princip hur många gånger som helst utan att dess egenskaper går förlorade. Genom att få in dem i kretsloppssystemet kan värdefulla naturresurser sparas.

- Hälften av allt järn som smälts i Sverige kommer från återvunnet skrot.
- Genom att använda återvunnet skrot vid produktion av järn krävs bara 50 procent av den energi som går åt vid malmbaserad produktion.
- Stål är världens mest återvunna material. I Norden kommer hälften av allt stål som produceras från återvunnet skrot.
- Genom att använda återvunnet skrot vid produktion av stål krävs bara 25 procent av den energi som går åt vid malmbaserad produktion.
- Att producera aluminium från skrotbaserad råvara kräver 20 gånger mindre energi än produktion av aluminium från jungfrulig råvara.

Skrot som läcker miljöskadliga ämnen

Skrot som används i lantbruk kan utöver metaller innehålla flera miljöskadliga ämnen. Uttjänta traktorer kan till exempel innehålla olja och bromsvätska. I riktigt gammal skrot kan man fortfarande hitta miljögiftet PCB. Pesticider och kvicksilver är andra exempel på ämnen som kan förekomma i lantbruksskrot och som är till stor skada för såväl miljön som för människor och djur.

Genom att anmäla skrot som innehåller dessa ämnen kan en del av dem återvinnas. Andra förstörs på ett säkert sätt eller tas om hand för slutförvaring.